

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)



ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Іванченко С.М., Павлюк Н.І.
 Науковий керівник – Маслій О.А., к.е.н., доцент
 Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
 (м. Полтава, Україна)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Кризові умови воєнного стану породжують труднощі у забезпеченні стабільності соціально-економічного середовища. Як і будь-який інший сектор національної економіки страховий ринок України функціонує під впливом глобальних викликів, що генерують проблеми та перешкоди його розвитку. Так, в умовах воєнного стану страхові компанії зіткнулися з рядом викликів, серед яких першочергової уваги потребували питання переміщення працівників і налагодження дистанційної роботи, розірвання укладених договорів або перенесення строків здійснення страхових виплат [1]. Загальний стан ринку погіршився через скорочення обсягу надходжень премій, втрату застрахованої нерухомості, складнощі з проведенням виїздів на місця страхових подій, особливо в зонах бойових дій [2].

Протягом 2020-2024 рр. на страховому ринку України спостерігається стабільна тенденція до скорочення кількості страхових компаній. Загальна чисельність СК зменшилася із 210 у 2020 р. до 65 у 2024 р. [3], тобто на 145 компаній, або майже втричі (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість страхових компаній, що функціонують на страховому ринку України

Досліджуваний рік	Кількість страхових компаній			Відхилення
	non-life	life	Разом	
2020	190	20	210	-
2021	142	13	155	-55
2022	116	12	128	-27
2023	89	12	101	-27
2024	55	10	65	-36

Джерело: складено авторами за даними Національного банку України [3]

Найбільше зниження кількості страховиків в Україні зафіксовано у 2021 р. – на 55 компаній порівняно з попереднім роком, що було пов'язано як із посиленням вимог регулятора, так і з економічною нестабільністю через вплив обмежень в умовах пандемії. У подальші роки темпи скорочення були більш помірними, але зберігалися: по 27 компаній у 2022 та 2023 роках, і ще 36 компаній – у 2024 р. Найбільш суттєве скорочення спостерігається серед компаній, що працюють у секторі ризикового страхування (non-life), кількість яких зменшилася зі 190 у 2020 р. до 55 у 2024 р. У той же час кількість компаній зі страхування життя (life) зменшилася помірно – з 20 до 10 за той самий період.

Аналізуючи загальні тенденції розвитку страхового ринку України варто відмітити, що попри скорочення кількості страховиків у 2021 р. відбулося зростання загальної кількості договорів страхування до 131 561,90 одиниць, що на 9,1% більше, ніж у 2020 р. Така динаміка вказувала на покращення довіри до страховиків та активізацію діяльності компаній. Проте вже у 2022 р. спостерігалось різке падіння кількості договорів на 33 % у порівнянні з 2021 р. до 88 003,00 одиниць [3]. Основним чинником такого спаду стала повномасштабна війна, що спричинила економічну нестабільність, зниження купівельної спроможності та зменшення ділової активності (рис. 1). Водночас, рекомендації Національного банку України щодо спрощення процедур врегулювання страхових випадків сприяли стабілізації діяльності страховиків та не допустили обвалу страхового ринку навіть в шокових умовах воєнного стану [4]. Виявлена тенденція свідчить про часткову стабілізацію ринку у 2024 році, адаптацію страхових компаній до умов війни та поступове відновлення економічної активності. Подальша динаміка буде залежати від макроекономічної ситуації, політичної стабільності та довіри населення до страхових установ.

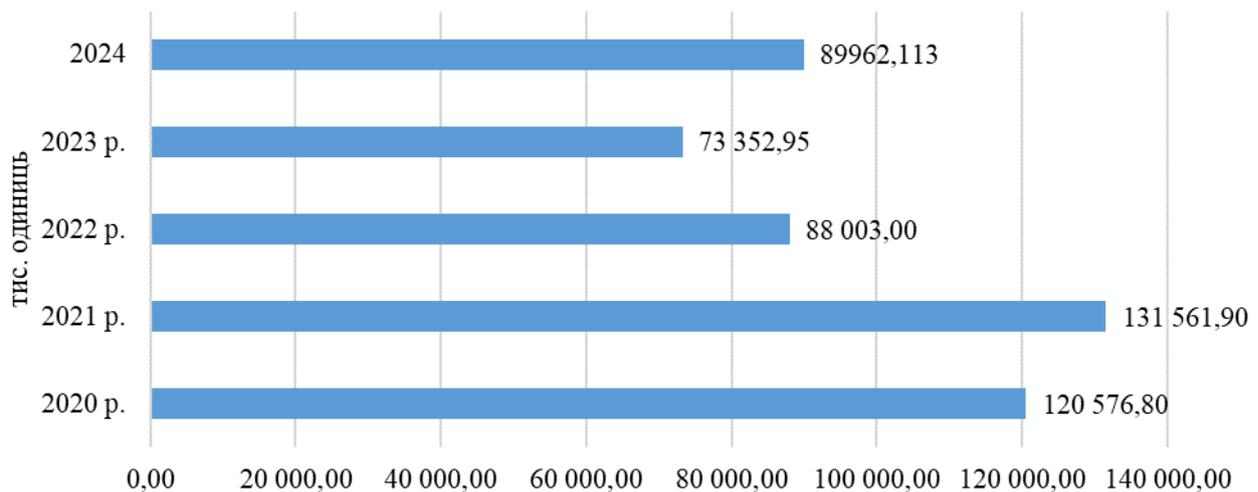


Рис. 1. Кількість договорів страхування на страховому ринку України, тис. одиниць
Джерело: складено авторами за даними Національного банку України [3]

Зростання ризиків і загроз соціально-економічній безпеці України [5, 6] підвищує необхідність захисту майнових інтересів фізичних та юридичних осіб, що відкриває нові перспективи для розвитку страхового ринку, адже основною особливістю страхування є здатність управляти ризиками та брати їх на себе.

З огляду на реалії повномасштабної війни, перспективними напрямками розвитку страхування в Україні є військове страхування, страхування критичної інфраструктури, аграрне страхування з урахуванням бойових дій, а також страхування життя і здоров'я військовослужбовців та цивільного населення. Особливої актуальності набуває розробка спеціалізованих страхових продуктів, які враховують ризики, пов'язані з воєнними діями, окупацією територій, пошкодженням об'єктів, мінною небезпекою та іншими викликами.

Таким чином, повномасштабна війна в Україні суттєво трансформувала страховий ринок, спричинивши зменшення кількості страхових компаній, падіння обсягів укладених договорів та зростання рівня ризиків. Попри кризові явища, страховий сектор демонструє ознаки адаптації до нових умов, зокрема шляхом цифровізації процесів, переорієнтації на актуальні напрями страхування та формування нових продуктів, які враховують воєнні ризики. Перспективи подальшого розвитку галузі значною мірою залежатимуть від стабілізації макроекономічного середовища, підтримки з боку держави та зростання довіри населення до страхових послуг.

Список використаних джерел

1. Маслій, О., Белкіна, М. Тенденції на страховому ринку України в умовах воєнного стану: Сталій розвиток: виклики та загрози в умовах воєнного стану: зб. тез доп. Міжнар. наук-практ. інтернет-конф, м. Полтава, 09 червня 2022 року, Полтава, НУПП, 2022. С. 148-150.
2. Марина А.С., Пеценко М.В. Страховий ринок України в умовах війни. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 5. С. 44-54. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.5-7>
3. Національний банк України. Наглядова статистика. Показники діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
4. Onyshchenko S., Maslii O., Kivshyk O. & Cherviak A. (2023) The impact of the insurance market on the financial security of Ukraine. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(48), 268–281. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3976>.
5. Маслій О., Галушка Р. Ієрархічний аналіз ризиків і загроз економічній безпеці України в умовах воєнного стану. *Економічний простір*. 2025. №. 198. С. 69-75. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.198.69-75>
6. Пугач О. Моделювання загроз системі економічної безпеки національної економіки з позицій їх своєчасного виявлення та передбачення. *Економіка і регіон*. 2015. №3 (52). С. 103–109.